

Таким чином, концесіонери разом з власниками проекту (органами державної або місцевої влади) беруть на себе певну частину технічного та комерційного ризику, пов'язаного з проектом; що дає змогу відійти від командно-адміністративного підходу до управління підприємствами та переорієнтуватися на партнерські ринкові відносини.

Водночас недоліки концесії пов'язані з тим, що ціна послуг визначається рівнем конкуренції під час конкурсу; слабкий контроль може позначитись на якості послуг; концесія створює можливості для корупції, оскільки довгострокові угоди не містять чітких регулятивних положень; непривабливий інвестиційний імідж країни може негативно позначатись на кількості потенційних претендентів на участь у концесійному конкурсі тощо. Водночас вказані недоліки концесійного механізму не заперечують його важливе значення як ефективного механізму активізації інвестиційної діяльності в трансформаційних економіках.

Важливою умовою ефективності концесійної діяльності в країнах з трансформаційною економікою є її державне регулювання, що полягає в створенні сприятливих інвестиційних умов як для вітчизняних, так і для іноземних інвесторів. Специфікою державного регулювання концесійної діяльності є забезпечення чіткої взаємодії суб'єктів та об'єктів концесійних відносин. За рахунок цільового державного фінансування може покриватися як частина капітальних витрат проектною компанією, так і витрати на експлуатацію об'єкта. Державне цільове фінансування може спрямовуватися на частку статутного фонду проектною компанією. За таких умов держава отримує право на оперативний контроль за ходом реалізації проекту і право на одержання частки прибутку від проекту. У процесі створення і функціонування концесійних підприємств є можливою участь держави у інвестиційних проєктах. Така форма співпраці особливо прийнятна для об'єктів транспортного і комунального господарства.

Література

1. Сташин А. Концесія як форма поєднання інтересів держави і ділових підприємств в умовах трансформації економіки України / А. Сташин // Вісник Львівського університету. (Сер. "Економіка"). – Вип. 41. – 2009. – С. 479–491.
2. 3У "Про концесії" від 16.07.1999 року, № 997–XIV.
3. Вікарчук О. І. Концесія в системі формування ринкових відносин в Україні / О. І. Вікарчук // Вісник Київського національного університету ім. Т. Г. Шевченка. – Економіка. – 2002. – Вип. 62. – С. 60–61.
4. Вікарчук О. І. Концесія як один із шляхів поліпшення інвестиційного клімату в Україні / О. І. Вікарчук // Економіка : проблеми теорії та практики : зб. наук. пр. (в 5 т.). – Дніпропетровськ : ДНУ, 2004. – Т. 4. – Вип. 189. – С. 978–982.
5. Веретеннікова О. В. Концесія як один із шляхів залучення приватних інвестицій в комунальну сферу міста / О. В. Веретеннікова, А. В. Бондаренко // Економіка будівництва і міського господарства, 2009. – Т. 5. – № 2. – С. 125–130.
6. Білошицький С. Моделі договорів комерційної концесії / С. Білошицький // Правовий тиждень, 2007. – № 13.
7. Опейда З. Франчайзинг чи комерційна концесія? / З. Опейда // Юридична газета, 2006. – № 18.

УДК 338.149

І. В. ПОЛЯКОВА

Інститут проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ПЕРСПЕКТИВНИХ РЕКРЕАЦІЙНИХ ТЕРИТОРІЙ

Розглянуто та проаналізовано типізацію територіальних рекреаційних систем (ТРС) різних науковців; природоохоронно-рекреаційні системи (ПРС); види рекреаційних ресурсів; дослідження рекреаційного попиту і потреб суб'єкта рекреації; принципи виділення рекреаційних зон; екотуризм.

The author considers and analyzes the typifications of territorial recreation systems (TRS) proposed by various scientists; environmental recreation systems (ERS); types of recreational resources; research and recreational needs of the subject of recreation; principles of selection of recreational areas; ecotourism.

Про потреби населення в організованих рекреаційних територіях, що спеціалізуються на окремих видах рекреаційної діяльності, почали говорити на початку 70-х років ХХ ст. [1, с. 43]. Сьогодні рекреація постає як глобальне явище, що має стабільні темпи зростання, тому її вважають одним із найперспективніших напрямів суспільно-економічного розвитку. Рекреація як біологічна функція виявляється на конкретній території шляхом дії об'єктивних умов та суб'єктивних факторів, що забезпечують переваги її розвитку на цих територіях.

Постановка проблеми. Характеристика природних умов, рекреаційних ресурсів потенційної рекреаційної зони, різноманітності та розширення рекреаційної діяльності внаслідок розвитку туризму як масового

явища є головною причиною виділення нових рекреаційних територій, а основа їхнього виділення – конкретні ландшафти з індивідуальним набором сприятливих для відпочинку характеристик та природних умов. Оцінка та облік природних умов і ресурсів сприяють ефективному веденню рекреаційної діяльності та правильному виділенню профілю рекреаційної зони.

З усього кола вже існуючої проблем, пов'язаних з організацією охорони природи і рекреації з'явилися нові, серед яких можна виділити найбільш актуальні:

- загострення до кінця ХХ ст. загальної екологічної ситуації;
- поява нових видів землекористування і природокористування, з впровадження ринкових форм господарювання;
- якісна зміна попиту на рекреаційні послуги з боку населення.

На основі вивчення зазначених проблем можна визначити необхідні та пріоритетні напрямки вдосконалення структури природоохоронного комплексу території і сконцентрувати зусилля на розробці концепції природоохоронного-рекреаційного природокористування [2].

Перехід до ринкових відносин у нашому суспільстві висувають на передній план нові практичні питання ефективного функціонування вже систем, що склалися, природоохоронних і рекреаційних установ. Найчастіше потрібна їх повна реорганізація. Головним же питанням є реалізація безконфліктної інтеграція двох типів природокористування: природоохоронного та рекреаційного. До того ж, виділення в системі природокористування рекреаційних і природоохоронних територій дозволяє знизити гостроту екологічної ситуації та зберегти від виснаження та деградації його природний і культурний потенціал.

Аналіз досліджень і публікацій. Теоретичною розробкою проблеми свого часу активно займалися вчені Алпатов А.М., Арманд Д.Л., Веденін Ю.А., Гдалін Д.А., Жекуліної В.С., Забеліна Н.М., Ісаченко А.Г., Преображенський В.С., Розумовський В.М., Реймерс Н.Ф. та ін. Тим не менш, на сьогоднішній день, на жаль, немає загально визнаного поняття “природоохоронного-рекреаційне природокористування”. Як правило, під цим видом природокористування розуміють такий адміністративно-економічний спосіб організації території, при якому тісно взаємодіють два види природокористування: охорона природи і рекреаційна діяльність.

Постановка завдання. У цій статті ми прагнемо:

- розглянути типи територіальних рекреаційних систем (ТРС) запропонованих різними науковцями;
- розглянути види рекреаційних ресурсів;
- дослідити рекреаційний попит і потреби суб'єктів рекреації;
- проаналізувати принципи виділення рекреаційних зон.

Виклад основного матеріалу. Рекреаційна діяльність може бути надзвичайно різноплановою і різноаспектних, тому важко підлягає систематизації. Найкраще її диференціацію здійснювати через типізацію територіальних рекреаційних систем (ТРС), що представляють “складну, динамічну, ієрархічно підпорядковану і взаємозв'язану сукупність компонентів, функціонування і еволюція яких спрямована на відновлення життєвих сил людини та задоволення її соціальних запитів і потреб” [3, с. 27] і у вдосконалені типової моделі яких [4] рекреаційна діяльність виступає основним процесом.

Питанням типізації територіальних рекреаційних систем (ТРС) присвячені дослідження багатьох вчених. Так, І.В. Зорін, В.С. Преображенський, Ю.А. Веденін [5, с. 77–84] виділили типи ТРС за трьома ознаками:

- 1) функціями рекреаційної діяльності (лікувальний, спортивний, пізнавальний).
- 2) ступенем співвідношення в організації відпочинку незмінній природи і технологічних систем (урбанізований з підтипами міста-курорти, міста-екскурсійні центри, дачні селища; неурбанізований з підтипами прогулянкові парки, спортивні парки, мисливські (рибальські) парки, архітектурно-історичні парки);
- 3) територіальною орієнтацією (світового, всесоюзного, міжагломераційного, міського значення).

Грунтуючи попередню типологію, В.І. Павлов, Л.М. Черчик [6, с. 12–14] розрізняють ТРС по:

- основними напрямками рекреаційної діяльності (лікувальний, оздоровчо-спортивний, пізнавальний).
- значенням (регіональний, загальнодержавний, міжнародний);
- час проведення рекреаційних занять (тривалого і короткочасної рекреації).
- ступенем віддаленості від споживачів (ближні, віддалені).

Територіальна реалізація економічних і екологічних принципів у питаннях природокористування можлива на основі виділення екологічних (природоохоронного) та соціально-економічного каркасів території, складовою частиною яких повинні стати рекреаційні і природоохоронні землі. Соціально-економічний каркас формується на основі вже сформованої матеріально-технічної бази території і формованою навколо неї соціальної інфраструктури. Екологічний же каркас, в цьому випадку, буде виступати як основний спосіб підтримки територіально екологічної рівноваги та як один з видів екологічне інфраструктури. При цьому важливо враховувати еколого-географічне положення рекреаційних систем в межах екологічного каркасу території [7]. Екологічний (природоохоронний) та соціально-економічний каркаси формують в межах розглянутої території особливий тип територіальних систем – природоохоронно-рекреаційні системи (ПРС).

Не буде перебільшенням сказати, що у всіх країнах світу самим складними є питання пошуку економічних засобів і механізмів для створення і сталого функціонування природоохоронних і рекреаційних територій. Як показує досвід зарубіжних країн, основні витрати на себе беруть центральні уряди цих країн, що є знаком визнання їх “національної” важливості [8–10].

Рівень Урядового фінансування складає від 50 до 100 % всіх витрат. Відсутня частина покривається коштами, отриманими від регіональних і місцевих властей, місцевого населення, природоохоронних організацій і фондів, власними доходами підприємств на території.

Оптимізація ПРС, спрямована на досягнення ефективності її функціонування може здійснюватися в двох напрямках. Перший напрямок передбачає оптимізація внутрішнього устрою ПРС – територіальної структури всередині самої системи, бюджету, правового статусу. Друге передбачає інтеграція ПРС, результатом чого має стати формування мережі природоохоронного-рекреаційних систем. З'єднання, у мережі ПРС регулює на місцях за рахунок реалізації спеціальне економічної політики. На сьогоднішній день, місцева влада вже має набір інструментів для координації діяльності ПРС з метою оптимізації їх взаємодії. Цими інструментами являє собою податкова політика, умови оренди території, надання кредитів, інвестиції і т.п. Все це дозволить здійснювати інтеграцію на нижчому – локально рівні, що призведе до формування мережі ПРС.

Наступний рівень інтеграція реалізується у випадку, якщо природоохоронно-рекреаційні системи знаходяться в межах території, яка має унікальний рекреаційний потенціал, і входять до складу єдиної служби, наприклад, служби національних парків або асоціації приватних власників. Це регіональний рівень інтеграція.

Регіональні ПРС, в свою чергу, формують національну мережу природоохоронного-рекреаційних систем з єдиним органом управління. Таким чином, координація здійснюється свободою вибору споживача, муніципальною політикою і службою, яка об'єднує природоохоронно-рекреаційні системи. Прикладами подібних суперсистем є служби національних парків США, Канади, Мексики, Австралії, Нової Зеландія, Індонезії та низки інших країн. Основних напрямків, за якими буде здійснюватися координація функціонування ПРС в мережах подібного типу, є загальне управління мережею, єдиний бюджет і єдина політика.

Природні умови з огляду на їх циклічність і періодичність необхідно розглядати окремо для зимових та літніх видів відпочинку. Основа територіальної організації туризму – наявність на цій території рекреаційних ресурсів. Виділяють такі їх типи: природні, історико-культурні та соціально-економічні [11, с. 24].

Природні рекреаційні ресурси формують компоненти ландшафтних комплексів. Їх властивості повинні мати сприятливі для рекреаційної діяльності якісні та кількісні параметри, що відповідають потребам відпочинку, лікування та оздоровлення суб'єкта рекреації.

Історико-культурні рекреаційні ресурси мають пізнавальне значення і можуть бути використані для задоволення духовних потреб населення. Географічне навколишнього середовища – основа життєдіяльності етносу, тому пам'ятки культури, історії, архітектури, народної творчості є його надбанням, відрізняється унікальністю і неповторністю, тому не може не привертати уваги туристів, адже людині завжди було властиво цікавитися культурою та надбанням інших етнічних груп.

Соціально-економічні рекреаційні ресурси беруть участь у рекреаційній діяльності побічно вони формують матеріально-технічну базу перспективної території. Економічні параметри “продукції” рекреаційної діяльності залежать від різновиду рекреаційного ресурсу, його місцезнаходження, транспортної доступності, технології використання та екологічних характеристик, стану рекреаційного середовища [12, с. 33]. Ефективність рекреаційної діяльності функціональної зони значно залежить від розгалуженості об'єктів інфраструктури та кваліфікованих трудових ресурсів.

Відзначимо, що рекреаційні ресурси свідчать про потенційні можливості території, а не реалізацію. Всі рекреаційні ресурси за ступенем впливу на формування та розвиток рекреаційної діяльності на певній території можна розділити на наступні групи:

- 1) функціонально необхідні для конкретних видів відпочинку;
- 2) що впливають на процес відпочинку та його ефективність;
- 3) що впливають на можливість рекреаційного будівництва та функціонування інфраструктури [13, с. 84].

Рівень концентрації та комбінування рекреаційних ресурсів визначає масштаби перспективної рекреаційної зони та її спеціалізацію. Рекреаційна зона може бути інтегральною, що охоплює всі види рекреаційної діяльності, або спеціалізованою залежно від наявних рекреаційних ресурсів.

Вивчення рекреаційного попиту і потреб суб'єкта рекреації. Повноцінна організація рекреаційної діяльності можлива тільки в тому випадку, коли вихідними даними є рекреаційні потреби [5, с. 8]. Складові різних рівнів рекреаційних потреб етносу наступні: потреба пізнання та активних розваг, відновлення фізичних кондицій організму, духовна прив'язаність. Потреби суб'єкта рекреації фіксовані комплексом оздоровчих, лікувальних, культурно-пізнавальних чи інших занять та залежать від наявності необхідних для реалізації цього комплексу природних умов і ресурсів. До питання рекреаційного попиту треба підходити індивідуально. Однак естетична привабливість ландшафту, висока розчленованість рельєфу, наявність оглядових майданчиків, унікальних пам'яток природи та культурні надбання того чи іншого регіону завжди будуть користуватися рекреаційним попитом у разі формування потенційної рекреаційної зони потрібно пам'ятати, що повинна утримуватися рівновага між попитом на рекреаційні ресурси території та її можливостями.

Принцип екологічного ризику в рекреаційному природокористуванні. Для будь-якої території є екологічна межа щодо використання рекреаційних ресурсів.

Тому в процесі формування рекреаційних зон треба утримувати оптимальну рівновагу між природними передумовами, можливостями та потребами споживачів рекреаційних ресурсів з метою збереження навколишнього середовища та динамічного використання складових природних комплексів в умовах інтенсивного рекреаційного використання.

У курортно-оздоровчої та туристської зонах розташовується переважна частина рекреаційної інфраструктури та ведеться активна рекреаційна діяльність. Доступ рекреантів у природоохоронну зону може бути обмежений, в ній можуть бути виділені абсолютні Заповідні ядра. Взаємодіючи один з одним, функції трьох зон як основні результати функціонування ПРС забезпечують ефективне використання ресурсів, причому як рекреаційних, так і природоохоронних. Взаємопов'язане застосування проаналізованих принципів виділення рекреаційних зон сприятиме раціональному, цільовому їх призначенню з метою вирішення комплексних завдань з охорони природи та задоволення рекреаційних потреб суб'єктів відпочинку.

Важливе формою ефективної організації території ПРС виступає національний (або природний) парк. Його створення сприяє збереження ландшафтів, веде до впорядкування природокористування при організації парку його територію важливо диференціювати за режимами охорони природи та рівня допустимих рекреаційних навантажень. Просторова диференціація дозволить зберегти унікальні природні об'єкти, еталони природних систем, оптимізувати рекреаційне та господарське використання території парку.

Найбільш доцільним буде виділення наступних функціональних зон [14]: 1) заповідної; 2) туристської; 3) санаторно-курортної; 4) масового відпочинку; 5) селітебної (з допустимим господарським використанням) [7].

Новим напрямком розвитку рекреаційної сфери ПРС є збереження антропогенних ландшафтів як нетрадиційного рекреаційного ресурсу. При оцінці культурно-історичних рекреаційних ресурсів слід відмовитися від традиційних уявлень про культурні цінності, тільки як про твір мистецтва. До поняття "Культурні цінності" необхідно відносити все те, що коли-небудь було створено людиною. Великі програми з використання нетрадиційних рекреаційних ресурсів розроблені у Великобританії, США, Ірландії, Німеччині, Фінляндії [7].

Певний внесок в охорону природи екотуризм вносить через підтримку особливо охоронюваних територій (ООТ), відіграють велику роль у збереження екологічних балансу регіону. Зазвичай ООТ неконкурентоспроможні, оскільки не мають економічного стимулу для свого існування, а в районах, важливих для підтримки екологічних балансу, як правило, часто ведеться активне господарська діяльність. У цій ситуації екотуризм стане важливим джерелом фінансування таких територій.

При частковому зміщенні капіталів і зусиль зі сфери матеріального виробництва у сферу екотуризму відбувається "пом'якшення" впливу господарювання на навколишнє середовище. При цьому, екотуризм вимагає менших витрат матеріальних ресурсів на одиницю вартості продукту. Створювана при розвитку цієї форми туризму інфраструктура може бути використаний для потреб місцевого населення і для розвитку економіки регіону. Вона надає поліпшення транспорту, побутових комунікацій і т.д., а також рекреаційну (так звану "м'яку") інфраструктуру (рекреаційні об'єкти, об'єкти охорони здоров'я та культури). У екотуристичних проектах частка останньої, як правило, дещо вище, оскільки більшу частину продукту складають явища нематеріальної сфери [15].

Висновки і перспективи подальших розробок. Як видно із вищесказаного, природоохоронно-рекреаційного природокористування може бути достатньо перспективним у нашій країні. Однак сучасний стан рекреаційних і природоохоронних ресурсів в Україні поки що не відповідає потребам їх ефективного користування. Основними причинами ситуації, що склалася, являються: по-перше, зберігається тенденція обмеження надходжень матеріально-технічних коштів на курортно-рекреаційне будівництво і природоохоронну діяльність; по-друге, незбалансований розвиток окремих складових курортно-рекреаційного господарства. Також можна зазначити, що контроль, який у здійснюється у теперішній час, за якістю навколишнього природного середовища і експлуатацією природних та рекреаційних ресурсів недостатньо ефективний, так як ведеться по компонентно, без координуючого центру з отримання та обробки вихідної інформації. До недоліків організації контролю відноситься те, що окремі види ресурсів та їх якість контролюються одразу кількома службами різного відомчого підпорядкування.

Література

1. Преображенский В. С. География и отдых / В. С. Преображенский, Ю. А. Веденин. – М. : Знание, 1971. – 48 с.
2. Буркинський Б. В. Економічні проблеми природокористування / Б. В. Буркинський, Н. Г. Ковальова. – К. : Наукова думка, 1994. – 142 с.
3. Смаль І. В. Основи географії рекреації і туризму : навч. посібник / І. В. Смаль. – Ніжин : НДПУ, 2004. – 264 с.
4. Новикова В. І. Територіальна рекреаційна система як форма організації рекреаційної діяльності на певній території / В. І. Новикова // Укр. географ. журн. – 2007. – № 2. – С. 55–59.
5. Теоретические основы рекреационной географии / Отв. ред. В. С. Преображенский. – М. : Наука, 1975. – 222 с.
6. Павлов В. І. Рекреаційний комплекс Волині : теорія, практика, перспективи : монографія / В. І. Павлов, Л. М. Черчик. – Луцьк : Надстир'я, 1998. – 124 с.
7. Хрущев А. Т. Особенности эколого-географической оценки рекреационного использования территории старопромышленных районов / А. Т. Хрущев, Г. И. Гладкевич, Я. Г. Окушко // Вестн. Моск. ун-ту. (Сер. 5. "География"), 1996. – № 6. – С. 37–41.
8. Бишоп К. Модели национальных парков / К. Бишоп, М. Грин, А. Филлипс. – М. : ЦОДП, 2000. – 216 с.

9. Guidelines for national system planning for protected areas. – Gland : IUCN, 1997.
10. Guidelines for protected area management categories. – Gland, Switzerland, Cambridge, UK : IUCN, 1994.
11. Карпатський рекреаційний комплекс / Под ред. М. И. Долишнього, М. С. Нудельмана, К. К. Ткаченка. – К. : Научная мысль, 1984. – 145 с.
12. Рекреаційні системи / Под ред. Н. С. Мироненко, М. Бочкарова. – М. : Изд-во МГУ, 1986. – 136 с.
13. Сажнева Н. Значення рекреаційних передумов у формуванні територіальних рекреаційних систем / Н. Сажнева // Сучасна географія та навколишнє природне середовище : зб. наук. тр. – Вінниця : Рекламна агенція “Старт Трек”, 1999. – С. 83–84.
14. Побирченко В. В. Природоохоронно-рекреаційне природопольовання : принципи організації / В. В. Побирченко, И. Н. Воронин // Культура народів Причорномор'я. – 2001. – № 16. – С. 79–83. – [http : // tourlib.net/statii_tourism/pobirchenko.htm](http://tourlib.net/statii_tourism/pobirchenko.htm).
15. Панов И. Н. Экологический туризм и его роль в устойчивом развитии территорий / И. Н. Панов // Вестник Московского ун-та. (Сер. 5. “География”), 1998. – № 6. – С. 13–18.
16. Гдалин Д. А. Природоохоронно-рекреаційні системи : принципи функціонування і оптимізації / Д. А. Гдалин. Автореф. дис. канд. геогр. наук. – СПб., 1995. – 15 с.

УДК 336.6

В. І. ЧЕГЛАТОНЄВ

Одеська національна академія зв'язку ім. О.С. Попова

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ПОБУДОВИ ЕКОНОМІКО-МАТЕМАТИЧНОЇ МОДЕЛІ СТРУКТУРИ СИСТЕМИ СТВОРЕННЯ ЦІННОСТІ ГАЛУЗІ СТІЛЬНИКОВОГО ЗВ'ЯЗКУ УКРАЇНИ

Проаналізовано сучасний стан галузі стільникового зв'язку України. Визначено подальший напрямок розвитку концептуальної бізнес-моделі функціонування галузі стільникового зв'язку України. Визначено критерій ефективності економіко-математичної моделі структури системи створення цінності галузі стільникового зв'язку України. Обґрунтовано економіко-математичну модель структури системи створення цінності галузі стільникового зв'язку України.

The current state of the cellular communications industry in Ukraine is analyzed. The further direction of the development of conceptual business model of the cellular industry in Ukraine is defined. The criterion of economic efficiency of mathematical model of the structure of the value development system of the cellular communication industry in Ukraine is specified. The economic and mathematical model of the structure of the value development system of the cellular communications industry in Ukraine is proven.

Галузь стільникового зв'язку за підсумками кризисного 2009 року остаточно перейшла від стадії зростання до стадії зрілості. Стверджувати про це можна на підставі даних щорічного звіту IKS-Consulting щодо основних показників діяльності галузі. Так за підсумками 2009 чисельність абонентів стільникового зв'язку зменшилася – з 55897 тис. чоловік у 2008 році до 55320 тис. у 2009 році, тобто на 577 тис. абонентів. Знизилися також абонентські бази провідних операторів стільникового зв'язку “Київстара” і “МТС-Україна” – на 1,5 млн і 0,5 млн абонентів, відповідно. Число чистих підключень у 2009 році склало 0,297 млн у порівнянні з 0,470 млн за підсумками 2008 року. Поряд з показниками, що характеризують динамікові зміни чисельності абонентської бази, погіршилися також і галузеві фінансові показники. Так, за даними Держкомстату, доходи від надання послуг стільникового зв'язку зменшилися на 1154,5 млн грн і склали 28456,4 млн грн. Структура ринку відповідає визначенню олігополії, оскільки сукупна частка ринку чотирьох найбільших операторів за підсумками 2009 року склала 97 %: “Київстар” – 43 %, “МТС-Україна” – 34 %, life:) – 16 %, Beeline – 4 % [1].

В умовах жорсткої конкуренції і погіршення основних показників діяльності галузі стільникового зв'язку України особливу актуальність набуває проблема підвищення ефективності функціонування галузевої системи створення цінності. У сформованих умовах стратегічне планування покликане забезпечити формування оптимальної структури системи створення цінності в галузі стільникового зв'язку України.

У статті [2] на основі аналізу робіт представників ресурсного підходу Г. Хамела і К. Прахалада, Д. Коліса і С. Монтгомері, Ф. Гуяра і Дж. Келлі нами була запропонована концептуальна бізнес-модель оператора стільникового зв'язку (рис. 1), розроблена на основі ресурсного підходу.

Представлена модель розкриває процес перетворення “входів” (ресурси і здібності) за допомогою здійснення певного набору видів діяльності (бізнес-процесів) у “виходи” (споживчу цінність і вартість). Однак концептуальна модель не відбиває організаційний аспект функціонування галузевої системи створення цінності, що обумовлює необхідність подальшого дослідження з метою визначення оптимальної структури системи створення цінності в галузі стільникового зв'язку України. За твердженням О. Петухова [3], концептуальна модель у сукупності з кількісними вихідними даними є основою для розробки економіко-математичної моделі.